

DOCUMENTUL CADRU C52

Avem o lege a dialogului cu cetățeanul! Avem o lege a dialogului cu asociațiile legal constituite ale cetățenilor (patronate, sindicate, ONG-uri): Legea 52/2003 a transparenței decizionale în administrația publică.

De ce nu există un dialog real cu cetățenii și asociațiile legal constituite ale acestora ? Pentru că, în Legea 52/2003 lipsesc:

- **sancțiuni directe și imediate aplicabile conducătorilor autorităților publice pentru nerespectarea acesteia;**
- **termene rezonabile de consultare publica aliniate la standardele/sau prerogativele UE;**
- **reguli minimale unitare de organizare a procesului de consultare publica."**

A. Fără sancțiuni directe și imediate pentru nerespectarea Legii 52, aceasta este sistematic încălcată de către autoritățile administrației publice, de la nivel local până la nivel central. Proiectul de lege privind comasarea alegerilor, spre exemplu, a fost adoptat de către Guvern cu încălcarea Legii 52, respectiv cu încălcarea:

1. art.6, alin.7, prin neorganizarea unei dezbateri publice, la solicitarea expresă a Academiei de Advocacy;
2. art.11, alin.3, prin netransmiterea justificărilor în scris cu privire la un număr de 10 opinii scrise înaintate ministerului, prin intermediul platformei virtuale „Vocea Ta!”.

Legea 52 a fost încălcată și în cazul adoptării altor acte normative importante, cum ar fi, spre exemplu, în perioada septembrie 2011 – ianuarie 2012:

- Legea energiei electrice;
- Legea gazelor;
- OUG pentru modificarea și completarea Legii privind Codul Fiscal;
- OUG pentru modificarea și completarea unor acte normative privind instituțiile de credit, act ce prevede crearea unei bănci „punte” pentru instituțiile de credit aflate în dificultate;
- HG pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată pe 2012;
- Modificarea condițiilor pentru promovarea în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție;
- Sectoarele de activitate unde se vor negocia și încheia contracte colective de muncă;
- Legea privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice.
- La nivel central, 12 din 15, respectiv 80% din ministere nu respectă Legea 52. La nivel județean, 24 din 41, respectiv 58,53% din consiliile județene monitorizate nu respectă Legea 52. La nivel local, 32 din 54, respectiv 59,25% din consiliile locale și primăriile monitorizate nu respectă Legea 52.

SOLUȚIA PROPUȘĂ

∂ Introducerea nulității de drept a actelor normative publicate în Monitorul Oficial al României cu nerespectarea dispozițiilor Legii 52/2003. Nulitatea va fi constatată de instanța competentă, în condițiile Legii _____ contenciosului _____ administrativ.

o Răspunderea personală, cu patrimoniul propriu, a decidenților publici responsabili pentru nerespectarea prevederilor Legii 52/2003 (ministru, primar, președinte de consiliu județean, consilier local, consilier județean sau conducător al autorității/instituției/agenției, după caz).

B. În lipsa unor termene rezonabile de dialog prin Legea 52, participarea activă a cetățenilor în procesul de luare a deciziilor publice este îngrădită, de multe ori chiar obstrucționată.

Pentru preluarea în scris de propuneri, sugestii sau opinii cu privire la un proiect de act normativ Legea 52/2003 prevede minim 10 zile calendaristice, indiferent de natura și gradul de complexitate al proiectului de act normativ. Inclusiv pentru proiectele de politici publice aflate în dezbatere publică se prevede același termen minimal. Rămâne la aprecierea unilaterală a autorității publice decizia de extindere a acestui termen

Peste 90% din autoritățile publice monitorizate, atunci când respectă legea 52, prevăd termenul minimal pentru colectarea de opinii.

Majoritatea anunță proiectele de acte normative vinerea, astfel încât, din cele 10 zile calendaristice, rămân 6 zile lucrătoare

SOLUȚIA PROPUȘĂ

o Alinierea la principiile și standardele europene în domeniul transparenței decizionale, prin extinderea termenului de consultare publică la 90 de zile.

([http://ec.europa.eu/romania/news/03012012_extindere_perioada_consultari ...](http://ec.europa.eu/romania/news/03012012_extindere_perioada_consultari...))

C. Neavând reguli minimale unitare de dialog, procesul de consultare publică pierde foarte mult în consistență și conținut, demotivând și demobilizând participarea civică. „Experiențele aplicării prevederilor Legii 52/2003 (...) conduc de cele mai multe ori la accentuarea neîncrederii în proces din partea societății civile și la pierderea interesului și a speranței în recepționarea unor contribuții reale din partea autorităților publice. În majoritatea cazurilor studiate nu sunt reglementate proceduri operaționale specifice pentru facilitarea și stimularea participării civice, în afara prevederilor legale minimale.”

(Sursa: Studiu privind existența sau nu a unor proceduri minimale de consultare publică, Academia de Advocacy, Timișoara, noiembrie 2009, pg.73).

SOLUȚIA PROPUȘĂ

o Pentru a contribui la creșterea încrederii societății civile în procesul democrației participative, precum și pentru a potența interesul autorităților publice în a stimula participarea civică și a consolida transparența procesului deliberativ în spațiul public, Coaliția 52 propune instituirea unei proceduri unitare minimale de consultare publică, la nivelul tuturor autorităților publice, prin completarea cu o anexă în acest sens a Legii 52/2003.

(Sursa: Ghidul de organizare a dezbaterilor publice în baza Legii 52/2003, Academia de Advocacy, Timișoara, noiembrie 2009, pg.7-17).